

# Otvoreno pismo Visokog predstavnika građanima BiH

Povodom Dana državnosti Bosne i Hercegovine, u tjednu u kojem narodi BiH obilježavaju devet godina nakon preliminarnog potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, Visoki predstavnik Paddy Ashdown uputio je sljedeće otvoreno pismo građanima Bosne i Hercegovine.

Obilježavanje godišnjica često može biti predmet sporenja – ali ipak u obilježavanju Daytonskog mirovnog sporazuma postoji osobit konsenzus među bh. političarima – i što je bitnije – među građanima BiH.

Dayton je, uz sve svoje slabosti, zaustavio rat.

To je njegovo trajno postignuće i nitko, aposolutno niko, ne može zanemariti to postignuće.

Sporazum parafiran u Daytonu prije devet godina i formalno potpisan u Parizu dva tjedna poslije bio je *okvirni* sporazum. On nije ponudio sve odgovore. On je dao temelje na kojima će narodi u BiH moći tražiti stalna rješenja za političke i socijalne izazove s kojima su suočeni.

Izgradnja mira nije postignuta u Daytonu. To je bio samo početak.

Izgradnja mira je proces koji se tek sada na pravom putu.

A razlog za to jeste što sada postoji nov i snažan podstrek za gledanje unaprijed, a ne unatrag. Ako je Dayton bio *izlaz* iz košmara ratnih godina onda je europska integracija *ulaz* u jedno bolje mjesto.

To bolje mjesto je prosperitetna, demokratska i sigurna Bosna i Hercegovina, koja je uključena u proces (i ima koristi od

njega) putem kojeg Europa 21. stoljeća počinje efikasnije služiti svojim građanima.

U tome leži značaj Dana državnosti Bosne i Hercegovine. To je razlog što svaka pojedina osoba u ovoj zemlji, muškarac, žena i dijete, bez obzira na religijsku ili drugu pripadnost, može i trebao bi slaviti ovaj dan.

Ovdje se ne radi o ispraznoj proslavi, nego o proslavi napretka. Bosna i Hercegovina čini velike korake.

Dozvolite mi da pomenem nekoliko postignuća ostvarenih u ovoj godini:

- Državni sud počinje pokazivati stvarne rezultate. Počinju se podizati optužnice i sudi se ranije nedodirljivima, što će se i nastaviti – dokazujući da vladavina zakona nije samo luksuz nekolicine prosperitetnih zemalja.
- Uspostava Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća u svibnju znači da smo na putu da BiH sama otpočne s procesuiranjem slučajeva ratnih zločina.
- Proces ujedinjenja Mostara odlučno ide naprijed. Otvaranje Starog mosta u Mostaru u mjesecu srpnju simboliziralo je izuzetno značajan proces spajanja zajednica koje su nedavno bile podijeljene ratom. Sukladno novom Statutu, održana je i prva sjednica novog Gradskog vijeća.
- Zakon o direktnom izboru načelnika usvojen je na vrijeme za općinske izbore održane 2. listopada. Održani su prvi izbori u Distriktu Brčko – što je preduvjet za normaliziranje autonomnog statusa Distrikta, te kretanje u pravcu okončanja funkcije supervizora.

2. prosinca misija SFOR-a će se okončati i NATO će vođstvo nad vojnom misijom u BiH predati Europskoj uniji. Naše odredište je Europa i Europa počinje preuzimati međunarodno vođstvo u pružanju pomoći da tamo stignemo.

Bosna i Hercegovina, poput njenih susjeda, usredotočena je na dva tijesno povezana cilja: ispunjavanje uvjeta za otpočinjanje pregovora s Europskom unijom o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; i prijam u članstvo NATO-vog programa Partnerstvo za mir.

Otpočinjanje procesa pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i ulazak u Partnerstvo za mir će Bosnu i Hercegovinu odlučno povesti naprijed. Time će se zemlja staviti u kontekst i strukture koji će ubrzati proces reformi, te pokrenuti kontinuiranu transformaciju uloge međunarodne zajednice u BiH, uključujući i moguće postepeno ukidanje funkcije i Ureda Visokog predstavnika, kako se uloga pomaganja u procesu stabilizacije i tranzicije u Europu bude pomijerala više i više prema zadaćama druge funkcije Visokog predstavnika, a to je uloga Posebnog predstavnika Europske unije.

Ipak, postoji jedna velika prepreka za napredak Bosne i Hercegovine – a to je kontinuirana nesuradnja tijela vlasti RS s Haškim tribunalom.

Suradnja s Haškim tribunalom predstavlja apsolutni preduvjet za ulazak u Partnerstvo za mir i otpočinjanje pregovora za članstvo u Europskoj uniji. To je također temeljna obveza koja proistječe iz Daytonskog mirovnog sporazuma.

Zbog nesuradnje s Haškim tribunalom odbijen je zahtjev Bosne i Hercegovine za prijam u NATO-ov program Partnerstvo za mir u mjesecu lipnju. Činjenica da nije uhićena niti jedna osoba optužena od strane Haškog tribunala predstavlja nepoštivanje vrijednosti upravo onih institucija kojima se Bosna i Hercegovina želi priključiti.

Institucije BiH i pojedinci, i osobito oni u RS, ne mogu i dalje biti prepreka Bosni i Hercegovini na njenom putu ka Europskoj uniji i NATO savezu. Bosna i Hercegovina ne smije propustiti šansu za svjetlijom budućnošću. Građani to

zaslužuju. I ta šansa je vrlo blizu.

Imamo mnogo toga što možemo proslaviti na ovaj Dan državnosti.

Ako iskoristimo ovu prigodu koja se nalazi pred nama i ostvarimo napredak u pogledu dva cilja – otpočinjanja pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i ulasku u Partnerstvo za mir, bit će čak i više stvari koje će se slaviti sljedeće godine.